

Textový procesor

*Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je **MGR. MILOŠ NYGRÝN**.*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Typografická pravidla

Význam a použití:

- pravidla pro psaný text
- typografie je sazba
- české typografické zvyklosti

Typografická pravidla

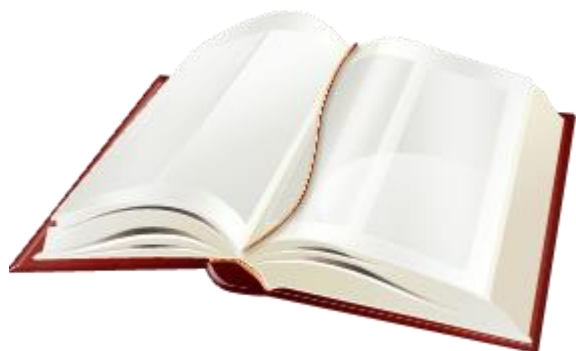
Oblasti:

- Písmo
- Předložky
- Mezery
- Vodorovné čárky
- Větná interpunkce
- Uvozovky
- Závorky
- Výpustka
- Procento, stupeň, jednotka
- Lomítko
- Datum a čas
- Násobení, paragraf, et

Typografická pravidla

Písmo:

- patkové (serif):, Georgia, Bookman Old Style, Palatino Linotype, Times New Roman (pro delší texty – patky vedou oči)
- bezpatkové (sans serif): Arial, Verdana, Tahoma (pro kratší texty)
- pro zvýraznění použít v řezu pouze kurzívu nebo tučný řez (bez kombinace)

Typografická pravidla

Předložky:

- jednoznakové předložky (v, s, z, k, o, u, a, i) nesmějí zůstat na konci řádku
- tvrdá mezera (CTRL+Shift+Space)
- spojka „a“ je na konci tolerována

Typografická pravidla

Mezery:

- mezera se píše za tečkou, dvojtečkou, středníkem, vykřičníkem, otazníkem
- píše se jediným stiskem mezerníku
- mezislovní nezlomitelná CTRL+Shift+Space
- dlouhá mezera k oddělení určitých celků – vzorců (Vložení/Symbol/Další symboly/Speciální znaky/dlouhá mezera)

Typografická pravidla

Vodorovné čárky:

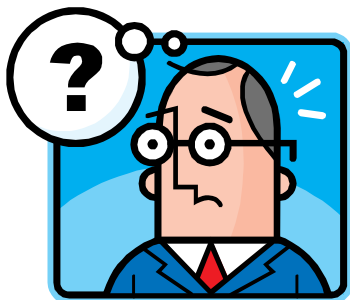
- spojovník (krátká vodorovná čárka bez okolních mezer),
 - např. Frýdek-Místek, anglicko-český slovník, chceš-li, ...
- pomlčka krátká (píše se s okolními mezerami, nesmí být na začátku řádku CTRL+Num-
 - Už mi s tím – – –
- pomlčka dlouhá (téměř se nepoužívá, někdy v účetnictví)
- minus (mezi číslo a znaménko vkládáme mezeru)

Typografická pravidla

Větná interpunkce:

- ?, ., !, :, ;
- slouží k členění vět
- před čárkou, tečkou, dvojtečkou, středníkem, otazníkem, vykřičníkem nepíšeme mezeru, za nimi ano
- tečka se nepíše za nadpisy

Typografická pravidla

Uvozovky:

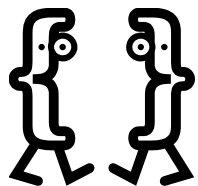
- rozlišujeme různé uvozovky (ruské, francouzské, české, americké)
- české jsou 99 a 66 („ “).
- používáme je při přímé řeči
- znak anglický palec

3,5"

Typografická pravidla

Závorky:

- v textu používáme kulaté závorky (oddělené mezerou)
- text v závorce není oddělen mezerou
- v matematických výrazech ještě hranaté a složené závorky

Typografická pravidla

Výpustka:

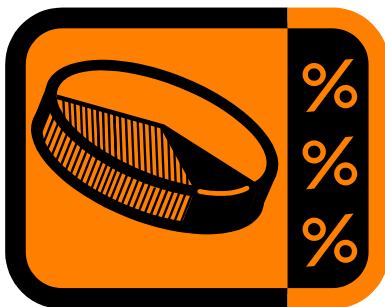
- tři tečky na konci věty při nedokončené myšlence
- za výpustkou mezeru nevkládáme
 - Jestli to uděláš ještě jednou, tak uvidíš, co se stane...

Typografická pravidla

Procento, stupeň, jednotka:

- zápis bez mezery znamená jedno slovo
 - 10% čteme jako „desetiprocentní“
 - 10° čteme jako „desetistupňový“
- zápis s mezerou znamená dvě slova
 - 10 % čteme jako „deset procent“
 - 10 m čteme jako „deset metrů“

Typografická pravidla

Lomítko:

- lomítko píšeme bez mezery (šk. rok 2012/2013, 65 km/h)
- používáme jej v internetových odkazech
- výrazy ve výčtu jsou s mezerami (šunka / ovarové koleno / líčko)

Typografická pravidla

Datum a čas:

- za řadovou číslovkou se píše tečka a nezalomitelná mezera (12. 7. 2013)
- dvouciferný datum je bez mezery (12.07.13)
- data „od do“, „až“ píšeme s pomlčkou bez mezery (14.–17. března 2012)
- mezi hodiny a minuty píšeme dvojtečku, ale lze psát i tečku (14:22 hodin)

Typografická pravidla

Násobení, paragraf, et:

- × se zadává jako symbol, nikoli jako malé x a vkládá se bez mezery (14×)
- ve smyslu číslo krát číslo se vkládají mezery
- § se vkládá opět ze symbolů, odděluje se nezlomitelnou (úzkou) mezerou
- & má význam jako „a“ s nedělitelnými (úzkými) mezerami
- slovo „viz“ není zkratka, ale české slovo (nepíše se za ním tečka)

